La Regloj de la Movado

Jen la fundamenta regularo, kiu regas la movadon en la universo, nun tradukita en Esperanton — la sola kaj oficiala lingvo de la movado.

1. Unua Regulo: La Unua Impulso (Inercio)

Ĉiu korpo aŭ sistemo restas en sia stato de ripozo aŭ de unuforma kaj rekta moviĝo, krom se ekstera forto agas sur ĝin por ŝanĝi tiun staton. La movado postulas fajreron, elspezon de energio aŭ ŝanĝon en la medio por manifestiĝi kaj venki la inercion.

2. Dua Regulo: La Direkteco kaj Forto

La ŝanĝo de movado estas ĉiam proporcia al la aplikata movforto, kaj ĝi okazas laŭ la rekta linio, en kiu tiu forto estas aplikata. Ne ekzistas movado sen direkto; eĉ en la ŝajna kaoso, ĉiu partiklo sekvas vektoron difinitan de la fortoj, kiuj influas ĝin.

3. Tria Regulo: La Selektiveco (Filtrilo de Trajektorio)

> **La Selektiveco:** La movado ne okazas hazarde nek en ĉiuj imageblaj direktoj samtempe. Movata sistemo *selektas* la vojon de plej malgranda rezisto aŭ la optimuman trajektorion laŭ siaj propraj naturo kaj ecoj.

En la fizika nivelo, la selektiveco tradukiĝas en tio, kiel partiklo elektas specifan kvantuman vojon aŭ kiel rivero trovas la plej facilan manieron ĉirkaŭiri monton. En la koncepta kaj struktura nivelo, por ke la movado estu efika kaj ne disiĝu en la kaoso, ĝi devas konstante elekti kio akcelas la progreson kaj filtri la fortojn de la medio, kiuj povus ĝin bremsi.

4. Kvara Regulo: Ago kaj Reago

Kontraŭ ĉiu ago ĉiam aperas egala kaj kontraŭa reago. Moviĝi signifas konstante interagi kun la ĉirkaŭaĵo; puŝi ion antaŭen signifas esti puŝata kun la sama forto malantaŭen. La movado ne estas izolita ago, sed kontinua dialogo kun la spaco kaj la aliaj korpoj.

5. Kvina Regulo: La Evoluo (Transformiĝo per Translokiĝo)

> **La Evoluo:** La daŭra movado tra la tempo neeviteble transformas kaj la moviĝantan objekton kaj la spacon, kiun ĝi trairas.

La movado ne estas fermita aŭ senmova ciklo. Per la translokiĝo, la frotado, la eluziĝo kaj la adaptiĝo al novaj medioj, la tuta sistemo evoluas. Akvofluo movas ŝtonojn kaj *evoluas* fariĝante profunda kanjono; organismo moviĝas tra sia ekosistemo kaj *evoluas* disvolvante pli efikajn organojn por sia transvivado. La movado estas la plej potenca ilo de la evolua ŝanĝo: se io moviĝas, ĝi mutacias kaj pliboniĝas.

Laborkonkludo

Resume, por ke la movado ekzistu kaj havu sencon en nia sistemo, ĝi bezonas:

- **Forton** por komenciĝi (Inercio),
- **Direkton** por efike aplikiĝi (Direkteco),
- **Selektivecon** por elekti la plej bonan vojon (Selektiveco),
- **Ekvilibron** por interagi kun la medio (Ago kaj Reago),
- **Evoluon** por ke la vojaĝo transcendu kaj transformu la realon (Evoluo).